

Á temasiðunum í Sosialinum í dag seta vit sjóneykuna á vantandi umboðanina av útlendingum í løgtinginum. Útlendingar eru vaksandi partur av føroysku íbúgvunum, men stirvnað reglur fyri ríkisborgararætti forða teimum bæði at stilla upp og at greiða atkvøðu til løgtingsvalið, hóast tey rinda skatt í Føroyum í longri áramál.

ríkisborgararætt uttan fyri danska ríkisfelagsskapin. Størsti ikki-ríkisborgarligi bólkurin av fólki í Føroyum, eru teir íslendsku, sum eru 171 í tali. Teimum á baki koma tey 125 úr Filipsoyggjum og síðani teir 110 tei-landsku borgararnir.

Tað eru sostatt tey við donskum ríkisborgararætti – í hesum førinum danir og grønlandingar – ið mest sannlíkt kunnu taka sæti á tingi. Skal tað vera meiri enn bert ein ástøðiligur møguleiki fyri aðrar tilflytarabólkar at sleppa inn um tinggáttina, skulu lóggávurnar um tilflytarar og valrætt dagførast – møguliga eins lin og tann hjá føroysku kommunum. Til tess at fáa rætt til at stilla upp og greiða til býráðsval í Føroyum, skal ein bert hava búð í Føroyum í trý ár – her eru eisini dømi um, at aðrir ríkisborgarar hava fingið sæti.

Tinggáttin kann vera lág

Til løgtingsvalið í 2011, var valluttøkan 86,6 prosent – altso vórðu 30.552 atkvøðuseðlar greiddir. Størsti flokkur gjørdist tá Sambandsflokkurin, ið fekk 7.546 atkvøður – ella 24,7 prosent av øllum greiddu atkvøðunum. Tey fingi átta løgtingsumboð, og kravdu sostatt lægsta atkvøðutali fyri hvørt valevni at sleppa inn um tinggáttina.

Eftir, at tað gjørdist greitt, at Sambandsflokkurin slapp í samgongu, skuldu landsstýrissessir bítast út – og triggir av hesum fullu til uppstillaðu valevnini hjá Sambandsflokkinum. Sostatt slapp nummar 11 á listanum – Jóna Mortensen – inn í Løgtingið fyri 161 atkvøður. Ímynda vit okkum, at ein flokkur kemur í somu lyklastøðuna sum Sambandsflokkurin, kann ein íbúgvi av øðrvísi uppruna – ástøðiliga – gerast løgtingsumboð fyri 161 atkvøður.

Framvegis eru tað einans føroyingar, sum hava fingið sæti á løgtingið, hóast fólkasamansetingin hevði loyvt einari fjølbroyttari umboðan á tingi. Tó eru fleiri viðurskifti, sum skulu ganga upp í eina hægri eind, fyri at fáa roknistykki at ganga upp. Fyrst og fremst er tað burturvið at vænta, at øll av sama uppruna hava somu politisku áskoðan – altso, at til dømis allir danar eru samdir við tí eina dananum, sum stillar upp, og sostatt greiða hesum sína atkvøðu.

